

پلاک عزت

ویژه‌سی و سومین سالگرد دفاع مقدس

۳۳

بیشتر رنج می بردند اما وقتی خبر اسارت را به خانواده های آنان می دادیم از بلاتکلیفی درمی آمدند و با خوشحالی خانواده رزمندگان ما نیز خوشحال می شدیم.»
فانی سپس به تشکیل ستاد آزادگان برای رسیدگی به امور آزادگان دفاع مقدس بعد از دوران جنگ تحمیلی اشاره می کند و یادآور می شود: «بعد از پایان دوران دفاع مقدس قرار شد اسرا مبادله شوند که به همین دلیل ستاد استقبال از اسرا را تشکیل دادیم و در آن زمان شهید بزرگوار شوشتری نیز حضور داشت و کمک های زیادی کرد؛ وقتی آزادگان به وطن بازمی گشتند صحنه هایی می دیدم که واقعاً عجیب و باورنکردنی بود؛ اولین حرکت آن ها بعد از پیاده شدن از هواپیما سجده بر خاک وطن بود.
به هر حال بعد از بازگشت آزادگان به کشور تصمیم گرفته شد که ستاد آزادگان تشکیل و طی اقداماتی به آزادگان و خانواده هایشان رسیدگی شود.»

ماجرای کودک ۴ ساله و پدر اسیرش

سلیمه فریدی نیز که به عنوان مددکار در واحد رسیدگی به امور اسیران و مفقودان فعالیت می کرد و ارتباط بسیار نزدیکی با خانواده اسرا داشت، در این گفت وگو به ما می پیوندد و خاطراتی از روزهای حضورش در هلال احمر و ارتباط با خانواده های اسیران را روایت می کند.
او می گوید: «پس از این که خانواده ای از رزمندگان دفاع مقدس اطلاع می داد که از رزمنده خود بی خبر است، ما موضوع را پی گیری می کردیم؛ اگر از اسارت رزمنده ای اطلاع می یافتیم به خانواده اش اعلام می کردیم و نامه های آن ها را هم تحویل خانواده هایشان می دادیم. روزی یک خانم به همراه کودکی ۴ ساله به هلال احمر آمد و اعلام کرد که مدتی است از همسرش که رزمنده دفاع مقدس است خبری ندارد. ما به او قول پیگیری دادیم تا این که مدتی بعد صلیب سرخ فهرست جدیدی از اسرا را اعلام کرد که نام همسر این خانم نیز در آن بود؛ به او اطلاع دادیم و بعد از چند ساعت به همراه فرزند ۴ ساله اش به هلال احمر آمد. کمی با این کودک ۴ ساله اش هم صحبت شدم، پرسیدم که آیا امضای پدرش را می شناسد که پاسخ مثبت داد، من هم نامه ای را که پدرش فرستاده و از طریق صلیب سرخ به ما رسیده بود به او نشان دادم؛ همین که امضای پدرش را دید دست هایش را روی صورتش گذاشت و آرام آرام گریه کرد. بعد از مدتی که آرام شد، نامه را گرفت و برای پدرش نقاشی کشید و ما نیز آن را به پدرش رساندیم... این واقعا خاطره ای فراموش نشدنی بود.»
فریدی خاطره دیگری هم از بازگشت آزادگان تعریف می کند و می گوید: «۳ ماه مانده به آزادی اسرا خوابی دیدم که آرامش عجیبی به من داد؛ با دیدن این خواب مطمئن بودم که اسیران به زودی آزاد می شوند و این گونه هم شد و ۳ ماه بعد اولین گروه اسرا آزاد شدند و به وطن بازگشتند.»

این منظور وجود ندارد. راهکار اساسی برای حفظ ارزش ها و تداوم راه انقلاب، ترویج فرهنگ ارزشی بسیج، ایثار، مقاومت، خدمت، وطن دوستی و تحقق شعارهای کشور است و باید فرهنگ دفاع مقدس را الگو قرار داد و آن را عملیاتی کرد.» وی می افزاید: «ایثارگران، شهدا و رزمندگان ما نمادهای الگویی، فکری و عملی آیندگان هستند و امروز شناخت صحیح و تحلیل وقایع از مهم ترین راهکارهای حفظ دستاوردهای دفاع مقدس است.»

هلال احمر و خانواده اسرا

یکی از بخش های دیگر فعالیت های هلال احمر که چه در زمان جنگ تحمیلی و چه سال های بعد از آن نقش زیادی در ارتباط با رزمندگان و خانواده های آنان داشت، واحد رسیدگی به امور اسرا و مفقودان بود. اکبر فانی که در زمان جنگ تحمیلی عهده دار مسئولیت این بخش در هلال احمر خراسان بود، در این نشست با ما همراه می شود و از آن روزها می گوید. فانی ابتدا از شکل گیری واحد رسیدگی به امور اسرا و مفقودان می گوید: «در زمان جنگ تحمیلی و با توجه به افزایش تعداد اسرا و مفقودان تصمیم گرفتیم واحد رسیدگی به امور اسرا و مفقودان را در هلال احمر خراسان رضوی تشکیل دهیم تا رابطی بین صلیب سرخ و خانواده های اسیران و مفقودان باشیم؛ خانواده رزمندگان به ما مراجعه می کردند و مشخصات رزمنده ای را که مدتی از او خبر نداشتند، اطلاع می دادند و ما نیز از طریق صلیب سرخ پیگیری می کردیم؛ کار سختی بود چون عوامل صلیب سرخ بی طرف نبودند و بیشتر جانب دشمن را می گرفتند، بنابراین علاوه بر همکاری با صلیب سرخ کمیسיוنی داشتیم برای حمایت از اسرا؛ کمیسיוنی متشکل از نمایندگان ارتش، سپاه، جهاد، استانداری و فرمانداری که وضعیت اسرا را رصد می کردیم و از وضعیت آنان اطلاع می یافتیم.» او ادامه می دهد: «عراقی ها اجازه نمی دادند که همه نامه های اسرا به دست ما برسد و بیشتر آن را سانسور می کردند یا نمی فرستادند، با این وجود برخی نامه ها به صورت رمزی فرستاده می شد که ما را در جریان وضعیت بد و آشفته اسیرانمان قرار می داد و از تغذیه نامناسب و شکنجه روحی یا جسمی شان می گفتند.» فانی سپس از نوع تعامل و ارتباط کارمندان و امدادگران بخش رسیدگی به امور اسیران و مفقودان هلال احمر با خانواده ها می گوید و یادآور می شود: «در خراسان رضوی حدود ۷ هزار اسیر و مفقود داشتیم که تعداد خانواده هایی که درگیر این موضوع می شدند نیز زیاد بود، خانواده هایی که داغدار بودند و حق داشتند که ناراحت باشند و به همین دلیل ما تمام تلاشمان را می کردیم تا با ملامت و مهربانی آن ها را آرام کنیم و خبر خوبی از عزیزشان که مفقود یا اسیر شده بود به آن ها بدهیم.»

خوشحالی خانواده رزمندگان

او صحبت هایش را این گونه ادامه می دهد: «تا قبل از اعلام اسارت رزمندگان، خانواده ها در بلاتکلیفی بودند و

